

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG PROMETA
10000 ZAGREB, Radnička cesta 39

IZVJEŠĆE O RADU
AGENCIJE ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG PROMETA
ZA 2013. GODINU

KLASA: 023-01/14-03/1
URBROJ: 387-02-14-1

Zagreb, rujan 2014.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. DJELATNOST AGENCIJE	4
3. USTROJSTVO AGENCIJE	5
4. IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POSLOVANJU AGENCIJE	8
5. STANJE SIGURNOSTI ŽELJEZNIČKOG PROMETA U RH	11
6. PREGLED AKTIVNOSTI AGENCIJE	15
7. SURADNJA AGENCIJE S DRUGIM TIJELIMA	16
8. JAVNOST RADA AGENCIJE	17
9. ZAKLJUČAK	18

1. UVOD

Agencija za sigurnost željezničkog prometa (dalje u tekstu: Agencija) je pravna osoba s javnim ovlastima sa sjedištem u Zagrebu. Do 30. lipnja 2013. godine Agencija je obavljala poslove određene Zakonom o sigurnosti u željezničkom prometu ("Narodne novine", broj 40/07, 61/11 i 54/13) i Zakonom o Agenciji za sigurnost željezničkog prometa ("Narodne novine", broj 120/08), a od 1. srpnja 2013. godine nadležnost Agencije propisana je Zakonom o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava ("Narodne novine", broj 82/13).

Osiguranje kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za sigurnost željezničkog sustava Republike Hrvatske, kao i doprinos sposobnosti željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj za siguran, neometan i neprekinut promet vlakova u Europskoj uniji, svrha je aktivnosti koje Agencija provodi u okviru zakonom utvrđene nadležnosti. Praćenje i unaprjeđivanje upravljanja te osiguranja sigurnosti željezničkog sustava u cjelini, vizija je onog što Agencija želi biti, a sve u cilju sprječavanja izvanrednih događaja.

Nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji i liberalizacije tržišta javnog željezničkog prijevoza, nametnulo se pitanje kontrole ulaska novih ponuditelja usluga u danom sektoru. Stoga je misija Agencije proizašla iz srži njenog postojanja, a to je stvaranje uvjeta i izgradnja kapaciteta koji će, primjenom hrvatskog zakonodavstva i izravno primjenjivih propisa Europske unije, regulirati i nadzirati sigurnost željezničkog sustava, podržavajući koncept održivog razvoja.

Agencija je, sukladno Zakonu o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava, obvezna Vladi Republike Hrvatske (u daljnjem: Vlada) svake kalendarske godine podnijeti izvješće o svom radu u prethodnoj godini uključujući i financijsko izvješće. Slijedom toga, Agencija podnosi izvješće za 2013. godinu koje sadržajno obuhvaća djelatnost i ustrojstvo Agencije, izvješće o financijskom poslovanju Agencije, informacije o stanju sigurnosti željezničkog prometa u Republici Hrvatskoj, pregled aktivnosti Agencije shodno području nadležnosti, informacije o suradnji Agencije s tijelima nadležnim za sigurnost drugih zemalja i Europskom agencijom za željeznice (ERA) te o ostvarivanju načela javnosti rada Agencije.

Ravnatelj

Vladimir Habuš

2. DJELATNOST AGENCIJE

Otvaranje tržišta usluga u željezničkom prometu, odnosno omogućavanje pristupa željezničkoj infrastrukturi novim domaćim i stranim prijevoznicima zahtijeva dodatne mjere i postupke radi očuvanja sigurnosti prometa. Zbog toga je na razini zemalja članica Europske unije donijet niz direktiva, uredbi i drugih propisa kojima se na osnovu zajedničkih kriterija i mjerila nastoji očuvati do sada postignuta visoka razina ukupne sigurnosti u željezničkom sustavu.

Direktivom 2004/49/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o sigurnosti željeznica Zajednice¹ utvrđena je obveza postojanja neovisnog nacionalnog tijela nadležnog za sigurnost čija je najvažnija uloga odobravanje početka rada podsustava željezničkog sustava te nadzor sustava upravljanja sigurnošću kojeg svaki upravitelj željezničke infrastrukture i prijevoznik na željezničkoj mreži moraju imati. Navedenom Direktivom uvedeno je načelo da za sigurnost željezničkog sustava odgovaraju isključivo upravitelji infrastrukture i željeznički prijevoznici, a jedna od zadaća nacionalnog tijela nadležnog za sigurnost željezničkog sustava je i da nadzire provedbu zajedničkih sigurnosnih mjera i ciljeva, sadržanih u njihovim sustavima upravljanja sigurnošću.

Stupanjem na snagu Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava (u daljnjem tekstu: Zakon) prestali su važiti Zakon o sigurnosti u željezničkom prometu (u daljnjem tekstu: Zakon o sigurnosti) i Zakon o Agenciji za sigurnost željezničkog prometa (u daljnjem tekstu: Zakon o Agenciji) te je time, u trenutku pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, dovršen postupak usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s pravnim pravilima Europske unije. Pri tome je važno napomenuti kako su Zakonom u nacionalni pravni poredak, pored Direktive o sigurnosti željeznica Zajednice, prenijete i direktive Europske unije o interoperabilnosti željezničkog sustava, strojovođama i mobilnim radnicima u interoperabilnom prekograničnom prometu u željezničkom sektoru².

Dakle, od 1. srpnja 2013. godine u nacionalnom zakonodavstvu promijenjena su pravna pravila kojima se uređuje sigurnost i interoperabilnost željezničkog sustava te djelokrug i postupanje Agencije kao neovisnog nacionalnog tijela nadležnog za sigurnost u smislu željezničkog zakonodavstva Europske unije. Time su institucionalne i funkcionalne pretpostavke u smislu daljnjeg procesa usklađivanja organizacijske i tehničke strukture sigurnosti željezničkog prometa i željezničkog sustava u cjelini u Republici Hrvatskoj s pravnim propisima i praksom Europske unije iz područja sigurnosti željezničkog sustava, u bitnim dijelovima također izmijenjene.

Agencija je javna služba, samostalna u obavljanju poslova iz svog djelokruga, organizacijski, pravno i u donošenju odluka neovisna od svakog željezničkog prijevoznika, upravitelja infrastrukture, odnosno drugog podnositelja zahtjeva, koja temeljem javne ovlasti obavlja zakonom određene poslove kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku i za svoj rad odgovara Vladi. Na sva pitanja u vezi s radom Agencije, a koja nisu uređena posebnim zakonom, primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama.

¹ Direktiva 2004/49/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o sigurnosti željeznica Zajednice kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva Vijeća 95/18/EZ o izdavanju dozvola za obavljanje usluga željezničkim prijevoznicima i Direktiva 2001/14/EZ o dodjeli željezničkog infrastrukturnog kapaciteta i ubiranju pristojbi za korištenje željezničke infrastrukture i dodjeli rješenja o sigurnosti (Direktiva o sigurnosti), koja je izmijenjena i dopunjena Direktivom 2008/57/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008., Direktivom 2008/110/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008., Direktivom Komisije 2009/149/EZ od 27. studenog 2009., te ispravljena Ispravkom OJ L 220, 21.6.2004. str. 16 (2004/49)

² Direktiva 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. O interoperabilnosti željezničkog sustava unutar Zajednice, Direktiva Komisije 2009/131/EZ od 16. listopada 2009. o izmjeni Priloga VII. Direktivi 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o interoperabilnosti željezničkog sustava unutar Zajednice, Direktiva Komisije 2011/18/EU od 1. ožujka o izmjeni priloga II., V. i VI. Direktivi 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o interoperabilnosti željezničkog sustava unutar zajednice, Direktiva 2013/9/EZ Komisije od 12. ožujka 2013. o izmjeni Priloga III. Direktivi 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o interoperabilnosti željezničkog sustava unutar Zajednice

Pravna pravila temeljem kojih je Agencija obavljala poslove iz svog djelokruga u izvještajnom razdoblju osim u zakonskim propisima sadržana su i u podzakonskim propisima donesenim temeljem tih zakona, a od 1. srpnja 2013. i u izravno primjenjivim propisima Europske unije.

Zbog izmjena nacionalnog željezničkog zakonodavstva u smislu daljnje implementacije EU legislative, poslovi koji čine djelatnost Agencije drugačije su definirani. Ovo znači da je Agencija u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2013. obavljala poslove utvrđene Zakonom o Agenciji i Zakonom o sigurnosti, a u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2013. poslove propisane Zakonom i izravno primjenjivim propisima Europske unije. Tako je Agencija postala nadležna za obavljanje poslova vezano za sigurnost i interoperabilnost željezničkog sustava i to naročito poslova koji se odnose na donošenje upravnih akata kao što su potvrde i uvjerenja o sigurnosti za željezničke prijevoznike i upravitelje infrastrukture, odobrenja za puštanje u uporabu strukturnih podsustava (infrastrukturnih podsustava i vozila), odobrenja pokusnih pružnih dionica, dozvola za strojovođe te ovlaštenja za centre za osposobljavanje strojovođa i ispitivače. Pored toga Agencija je nadležna i za provođenje nadzora sustava upravljanja sigurnošću, obavljanja djelatnosti željezničkih prijevoznika i upravitelja infrastrukture, rada i održavanja strukturnih podsustava, sukladnosti interoperabilnih sastavnih dijelova s osnovnim zahtjevima, osposobljenosti strojovođa, za vođenje i/ili nadzor propisanih registara (registar vozila, registar infrastrukture, registar dozvola za strojovođe, registar centara za osposobljavanje i ovlaštenih ispitivača) te donošenje obvezujućih uputa iz svoje nadležnosti. Inspekcijski nadzor nad provedbom Zakona i izravno primjenjivim propisima Europske unije Agencija je obvezna početi obavljati u roku godine dana od dana stupanja na snagu Zakona, tako da ti poslovi nisu predmet ovog izvješća.

Obzirom na područje nadležnosti Agencija prati, promiče i provodi pravni okvir sigurnosti željezničkog sustava te u tom smislu provodi aktivnu razmjenu stajališta i iskustava s tijelima nadležnim za sigurnost u ostalim državama članicama Europske unije u svrhu usklađivanja kriterija odlučivanja, posebice s ciljem olakšanja i koordinacije izdavanja potvrda o sigurnosti željezničkim prijevoznicima kojima su dodijeljene međunarodne trase.

3. USTROJSTVO AGENCIJE

Agencijom upravlja Upravno vijeće koje se sastoji od predsjednika i četiri člana, a imenuje ih Vlada na vrijeme od pet godina, s mogućnošću ponovnog imenovanja. Predsjednik i članovi Upravnog vijeća nisu zaposlenici Agencije.

Voditelj Agencije je ravnatelj, koji predstavlja i zastupa Agenciju, organizira i vodi poslovanje Agencije te obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom, a svoju dužnost obavlja profesionalno kao zaposlenik Agencije s punim radnim vremenom. Ravnatelja imenuje Vlada na vrijeme od četiri godine, s mogućnošću ponovnog imenovanja.

Unutarnje ustrojstvene jedinice, potreban (sistematiziran) broj izvršitelja, uključivo ravnatelj i pomoćnici ravnatelja, u izvještajnom razdoblju bili su određeni Pravilnikom o unutarnjem ustroju, sistematizaciji i načinu rada Agencije (KLASA: 023-01/12-06/1, URBROJ: 387-01-12-1 od 18. prosinca 2012. i KLASA: 023-01/12-06/1, URBROJ: 387-01-13-1 od 18. ožujka 2013.), kako slijedi:

<i>NAZIV</i>	<i>BROJ IZVRŠITELJA</i>
Ravnatelj	1
Pomoćnik ravnatelja	3

Uprava za željezničku infrastrukturu	10
Uprava za željezničke prijevoznike	8
Uprava za željeznička vozila	10
Uprava za obrazovanje i stručne ispite	7
Uprava za pravne poslove, financije, kontrolu i evidencije	10
AGENCIJA – UKUPNO	49

Broj zaposlenika Agencije u navedenom Pravilniku određen je u skladu s potrebama za kvalitetno i potpuno obavljanje poslova Agencije. Kod određivanja potrebnog broja izvršitelja u Agenciji kao podloga su korištene i preporuke konzultantskih kuća Railistics (Savezna Republika Njemačka) i Vienna Consult (Republika Austrija) u okviru provedbe projekta tehničke pomoći PHARE 2006 "Obnova i razvoj hrvatskog željezničkog sustava unutar zakonodavstva EU" ("Restructuring and Development of Croatian Railway system within the framework of EU legislation"). Preporuke zaključno navode kako je za redovno izvršavanje zadaća iz djelokruga Agencije potrebno do 60 izvršitelja.

Na dan 31. prosinca 2013. godine u Agenciji je, pored ravnatelja, radilo pet zaposlenica i šest zaposlenika koji su zasnovali radni odnos s Agencijom kao poslodavcem. Radi lakšeg pregleda strukture administrativnih kapaciteta Agencije na dan 31. prosinca 2013. daje se prikaz u tablici kako slijedi:

<i>NAZIV</i>	<i>BROJIZVRŠITELJA (POPUNJENA RADNA MJESTA) stanje na dan 31. prosinca 2013.</i>
Ravnatelj	1
Pomoćnik ravnatelja	2
Uprava za željezničku infrastrukturu	1
Uprava za željezničke prijevoznike	-
Uprava za željeznička vozila	4
Uprava za obrazovanje i stručne ispite	-
Uprava za pravne poslove, financije, kontrolu i evidencije	4
AGENCIJA – UKUPNO	12

Za obavljanje poslova u Agenciji potrebno je odlično poznavanje tehničke struke, nacionalnog i međunarodnog zakonodavstva iz područja sigurnosti željezničkog sustava, ali i poznavanje i stalno praćenje razvoja odgovarajućih normi i zakonodavstva Europske unije iz tog područja. Upravo zato zaposlenici Agencije koji obavljaju poslove propisane Zakonom moraju biti vrsni stručnjaci s praktičnim iskustvom iz područja željeznica koji istovremeno moraju poznavati relevantno nacionalno i međunarodno zakonodavstvo, kao i zakonodavstvo Europske unije te imati visoku razinu poznavanja stručnog engleskog jezika koji je službeni jezik na kojem se odvija cjelokupan rad i komunikacija s Europskom agencijom za željeznice. Pri tome je bitno istaknuti kako surađujući s Europskom agencijom za željeznice zaposlenici Agencije promoviraju interese Republike Hrvatske te su istovremeno u poziciji utjecati na razvoj

željezničkog zakonodavnog okvira Europske unije i promocije željezničkog prijevoza kao najpoželjnijeg oblika prijevoza u Europskoj uniji.

Imajući u vidu podatke iskazane u Izvješću za 2012. godinu, kao i obveze koje je do punopravnog članstva u Europskoj uniji preuzela Republika Hrvatska u smislu stvaranja uvjeta za punu funkcionalnost Agencije sukladno planskim dokumentima Vlade (Program Vlade za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2012., Akcijski plan Vlade za ispunjavanje preostalih obveza iz pregovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, Ažurirani akcijski plan od 31. svibnja 2012. i Revidirani akcijski plan od 31. listopada 2012.), očekivani ukupni broj zaposlenika Agencije do 1. srpnja 2013. bio je petnaest. Popunjavanjem administrativnih kapaciteta do tako planiranog broja stekli bi se uvjeti za obavljanje temeljnih aktivnosti Agencije propisanih nacionalnim zakonodavstvom važećim do 1. srpnja 2013. godine.

Zbog opravdano visoko postavljenih stručnih standarda za zaposlenike na dan 1. srpnja 2013. u Agenciji je umjesto planiranih petnaest radilo deset zaposlenika. Pri tome valja istaknuti kako je do probijanja roka došlo zbog toga što na tržištu rada nije bilo visokoobrazovanih stručnjaka s traženim specijalističkim znanjima i radnim iskustvom nužnim za obavljanje navedenih zadataka, a koji bi bili zainteresirani i spremni rad u realnom sektoru zamijeniti radom u Agenciji, za nižu plaću. Naime, plaće zaposlenika Agencije, uključivo ravnatelja, određivale su se u skladu s propisima kojim se uređuju plaće u javnim službama, pa su iz tog razloga značajno niže od plaća stručnjaka željezničkog sektora. Agencija je pored problema nemogućnosti odgovarajućeg kadrovskeg ekipiranja višekratno isticala i problem nemogućnosti zadržavanja visoko specijaliziranih stručnjaka zaposlenih u Agenciji, a što se u mjesecu listopadu 2013. i dogodilo odlaskom pomoćnice ravnatelja za europske poslove i tijela Agencije na bolje plaćeno radno mjesto u Bruxelles.

Taj problem je tijekom 2013. godine dijelom riješen kroz zapošljavanje stručnjaka tehničkih zanimanja iz nacionalnih tvrtki željezničkog sektora koje su provodile proces restrukturiranja te premještajem službenika Ministarstva u Agenciju. Isto je postignuto i u području općih poslova (logistika), a za koje nije propisan poseban uvjet radnog iskustva u području željeznica, kroz relativno uspješnu aktivnu politiku privlačenja mladih stručnjaka pravnih i ekonomskih zanimanja iz realnog sektora.

Na dan 1. siječnja 2013. godine u Agenciji je radilo 5 zaposlenika, uključujući ravnatelja. Jačanje administrativnih kapaciteta tijekom 2013. godine kroz zapošljavanje odvijalo se tako da je u mjesecu veljači u Agenciji radilo 6, u ožujku 7, u travnju 10, u kolovozu 11, u listopadu 10 (sporazumni prestanak radnog odnosa pomoćnice ravnatelja) te u prosincu 12 izvršitelja, uključujući ravnatelja. Podaci o prosječnom broju zaposlenih u Agenciji na osnovi stanja krajem izvještajnog razdoblja za 2012. i 2013. te prosječnom broju zaposlenih u Agenciji na osnovi sati rada iskazani su u poglavlju 4. Izvješće o financijskom poslovanju Agencije, kroz tablični prikaz najznačajnijih analitičkih podataka.

Novi pravni okvir i područje nadležnosti definirano promjenama u nacionalnom željezničkom zakonodavstvu zahtijeva daljnje jačanje administrativnih kapaciteta. Naime, od Agencije se očekuje postizanje pune funkcionalnosti, odnosno obavljanje svih poslova propisanih Zakonom, što podrazumijeva daljnje zapošljavanje odgovarajućeg stručnog osoblja.

Tijekom izvještajnog razdoblja došlo je do određenih pozitivnih pomaka u smislu jačanja ljudskih potencijala Agencije, ali time problem kadrovske nepopunjenosti nije do kraja riješen. To se pokušalo otkloniti primjenom multidisciplinarnog pristupa u organizaciji rada svih zaposlenika. Primjerice, ravnatelj Agencije osim poslova utvrđenih Zakonom i Statutom kao službena osoba postupao je u rješavanju određenih upravnih predmeta u području svojih stručnih kompetencija, pomoćnik ravnatelja za upravljanje i reguliranje sustava sigurnosti željezničkog prometa osim poslova koordinacije rada Uprave za željezničku infrastrukturu, Uprave za

željezničke prijevoznike i Uprave za željeznička vozila, sudjelovao je u rješavanju najsloženijih pitanja iz nadležnosti tih uprava i obavljao poslove iz djelokruga Uprave za željezničke prijevoznike, a pomoćnik ravnatelja za opće poslove i obrazovanje pored poslova usklađivanja i koordinacije rada ostalih uprava, izravno je rukovodio Upravom za pravne poslove, financije, kontrolu i evidencije, rješavao najsloženija pitanja iz njezinog djelokruga i obavljao stručne poslove za tijela Agencije. I ostali zaposlenici, pored poslova radnih mjesta na koja su raspoređeni, obavljali su i druge poslove po nalogu rukovoditelja.

Zakonom je određeno da Agencija, nakon donošenja pravilnika o naknadama za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije prelazi na samofinanciranje te je time ovlaštena u skladu s tržišnim uvjetima izrađivati vlastiti sustav plaća radi stjecanja odgovarajućeg stručnog osoblja. Rok za donošenje navedenog pravilnika istekao je krajem 2013. i do podnošenja ovog izvješća navedeni pravilnik još nije donijet. Realizacijom samofinanciranja Agencija će u predstojećem razdoblju konačno biti u mogućnosti postići punu funkcionalnost.

4. IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POSLOVANJU AGENCIJE

Sredstva za rad Agencije osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2013. godinu ("Narodne novine", broj 139/12) u iznosu od 5.945.000,00 HRK, koji je u konačnici, nakon provedenog usklađenja i rebalansa ("Narodne novine", broj 145A/13), iznosio 4.615.000,00 HRK. Obavljanjem svojih djelatnosti Agencija je sudjelovala u izvršenju Strategije Vladinih programa za razdoblje 2013. – 2015. s ciljem postizanja visoke razine sigurnosti u prometu.

Kao dio programa 3102 – Razvoj i sigurnost željezničkog prometa, infrastrukture i žičara, Agencija je u 2013. godini provodila sljedeće aktivnosti/projekte:

- A840001 – Administracija upravljanje Agencije za sigurnost željezničkog prometa

Naziv aktivnosti	Plan 2013. (kn)	Izvršenje 2013. (kn)	Indeks izvršenje/plan
A840001- ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE AGENCIJE ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG PROMETA	4.050.000	2.807.608	69,3

Planiranim i isplaćenim sredstvima kroz ovu aktivnost pokriveni su svi troškovi rada zaposlenika, troškovi za materijal i energiju, usluge telefona, promidžbe i informiranja, komunalne usluge, najamnine, intelektualne i računalne usluge, troškovi uredske opreme i namještaja, kao i ostali rashodi poslovanja.

Stupanjem na snagu Zakona i činjenice da je prelazak djelatnosti inspekcije sigurnosti željezničkog prometa propisan za 2014. godinu, dio sredstava za materijalne troškove i troškove nabavke dugotrajne imovine nije iskorišten te je prenesen u planove za 2014. kako bi se proračunska sredstva koristila krajnje racionalno i odgovorno.

- K840002 - Informatizacija

Naziv aktivnosti	Plan 2013. (kn)	Izvršenje 2013. (kn)	Indeks izvršenje/plan
K840002 – INFORMATIZACIJA	440.000	279.263	63,5

Planiranim i isplaćenim sredstvima na teret ovog projekta podmirene su sve obveze prema dobavljačima za nabavku informatičke opreme, kao i troškovi tekućeg i investicijskog održavanja informatičkog sustava.

Nabavka informatičke opreme planirana je na bazi 15 zaposlenih, kako je Akcijskim planom Vlade Republike Hrvatske za 2013. i bilo predviđeno za Agenciju, no zbog manjeg broja zaposlenih sredstva nisu u potpunosti iskorištena.

· K840003 – Obnova voznog parka

Naziv aktivnosti	Plan 2013. (kn)	Izvršenje 2013. (kn)	Indeks izvršenje/plan
K840003 – OBNOVA VOZNOG PARKA	125.000	00	0,0

Ovim projektom plan Agencije bio je putem javne nabave, na rok od 60 mjeseci operativnim leasingom nabaviti službeno vozilo. Nakon što je Agencije zaprimila obavijest od nadležne uprave Ministarstva da će se u nabavu takve vrste ići putem Državnog ureda za središnju javnu nabavu, Agencija je tražene podatke dostavila i provedbu projekta prepustila Državnom uredu za središnju javnu nabavu. Do podnošenja ovog izvješća navedena nabava nije realizirana tako da Agencija još uvijek nema službeno vozilo.

U skladu sa Zakonom o fiskalnoj odgovornosti ("Narodne novine", broj 139/10, 19/14) ravnatelj Agencije, temeljem popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, potpisao je Izjavu o fiskalnoj odgovornosti kojom je potvrdio da su se sredstva zakonito, namjenski i svrhovito koristila, te da je učinkovito i djelotvorno funkcionirao sustav financija, upravljanja i kontrola u okviru proračunski utvrđenih sredstava.

Temeljem odluke ravnatelja Agencije KLASA: 406-08/13-01/1, URBROJ: 387-02-13-1, dana 31. prosinca 2013., proveden je popis imovine i obveza. Popisom računalne opreme, uredskog namještaja i ostale opreme nisu utvrđeni bilo kakvi manjkovi ili viškovi opreme. Obračun amortizacije izrađen je od strane ovlaštenog knjigovodstvenog servisa i pregledan od strane članova povjerenstva.

Na dan 31. prosinca 2013. stanje žiro računa i blagajne Agencije iznose 0,00 kn, a stanje obveza po kontima (32) iznosi 239.246,96 kn.

Ukupne investicije u dugotrajnu imovinu Agencije u 2013. godini iznosile su 232.523,00 kn od čega 210.882,00 kn u materijalnu, a 21.641,00 kn u nematerijalnu dugotrajnu imovinu.

NAJZNAČAJNIJI ANALITIČKI PODATCI		2012.	2013.	Indeks
		Iznosi u kunama, bez lipa		
11-dugovna	Ukupni priljevi na novčane račune i blagajne	2.190.136	3.087.407	141,0
11-potražna	Ukupni odljevi s novčanih računa i blagajni	2.190.136	3.087.407	141,0
31	Rashodi za zaposlene kod korisnika	1.414.932	1.620.906	114,6
dio 311	Neto plaća kod korisnika	716.603	890.430	124,3
dio 311	Porez i prirez iz plaća kod korisnika	255.720	232.769	91,0
32	Materijalni rashodi kod korisnika	648.353	1.212.826	187,1
32121	Naknade za prijevoz na posao i s posla	22.120	21.417	96,8
32372	Ugovori o djelu	135.908	90.160	66,3
32911	Naknade članovima predstavničkih i izvršnih tijela i upravnih vijeća	226.730	264.408	116,6
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine kod korisnika	270.617	232.523	85,9
	Prosječan broj zaposlenih kod korisnika na osnovi stanja krajem izvještajnom razdoblja (cijeli broj)	5	12	240,0
	Prosječan broj zaposlenih kod korisnika na osnovi sati rada (cijeli broj)	5	9	180,0

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA, PRIMICIMA I IZDACIMA U 2013. (PR-RAS)

R.b.	Račun iz računskog plana	NAZIV	Ostvareno u izvještajnom razdoblju 2012. godine	Ostvareno u izvještajnom razdoblju 2013. godine	Indeks (5/4)
1	1	2	4	5	6
PRIHODI I RASHODI POSLOVANJA					
Iznosi u kunama, bez lipa					
1.	6	PRIHODI POSLOVANJA (R.b. 2.)	2.190.136	3.087.407	141,0
2.	67	Prihodi iz proračuna (R.b. 3.)	2.190.136	3.087.407	141,0
3.	671	Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika (R.b. 4.+5.)	2.190.136	3.087.407	141,0
4.	6711	Prihodi za financiranje rashoda poslovanja	1.980.406	2.793.998	141,1
5.	6712	Prihodi za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine	209.730	293.409	139,9
6.	3	RASHODI POSLOVANJA (R.b. 7.+15.+37.)	2.063.285	2.833.739	137,3
7.	31	Rashodi za zaposlene (R.b. 8.+10.+12.)	1.414.932	1.620.906	114,6
8.	311	Plaće (bruto) (R.b. 9.)	1.215.404	1.403.998	115,5
9.	3111	Plaće za redovan rad	1.215.404	1.403.998	115,5
10.	312	Ostali rashodi za zaposlene (R.b. 11.)	7.250	3.500	48,3
11.	3121	Ostali rashodi za zaposlene	7.250	3.500	48,3
12.	313	Doprinosi na plaće (R.b. 13.+14.)	192.278	213.408	111,0
13.	3132	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	171.616	189.540	110,4
14.	3133	Doprinosi za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti	20.662	23.868	115,5
15.	32	Materijalni rashodi (R.b. 16.+21.+25.+34.)	648.353	1.212.826	187,1
16.	321	Naknade troškova zaposlenima (R.b. 17.+18.+19.+20.)	119.800	186.543	155,7
17.	3211	Službena putovanja	77.476	155.582	200,8
18.	3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	22.120	21.417	96,8
19.	3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	20.004	1.775	8,9
20.	3214	Ostale naknade troškova zaposlenima	200	7.769	3.884,5
21.	322	Rashodi za materijal i energiju (R.b. 22.+23.+24.)	10.053	87.633	871,7
22.	3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	6.526	39.148	599,9
23.	3223	Energija	3.527	40.407	1.145,6
24.	3225	Sitni inventar i auto gume	0	8.078	-
25.	323	Rashodi za usluge (R.b. od 26. do 33.)	286.715	669.919	233,7
26.	3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	3.221	30.186	937,2
27.	3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	16.475	64.466	391,3
28.	3233	Usluge promidžbe i informiranja	0	6.250	-
29.	3234	Komunalne usluge	2.708	35.074	1.295,2
30.	3235	Zakupnine i najamnine	29.427	355.065	1.206,6
31.	3237	Intelektualne i osobne usluge	160.193	126.422	78,9
32.	3238	Računalne usluge	74.438	24.066	32,3
33.	3239	Ostale usluge	253	28.390	>>100
34.	329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja (R.b. 35.+36.)	231.785	268.731	115,9
35.	3291	Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično	226.730	264.408	116,6
36.	3293	Reprezentacija	5.055	4.323	85,5
37.	34	Financijski rashodi (R.b. 38.)	0	7	-
38.	343	Ostali financijski rashodi (R.b. 39.)	0	7	-
39.	3433	Zatezne kamate	0	7	-
40.		Ukupni rashodi poslovanja (R.b. 6.)	2.063.285	2.833.739	137,3
41.		VIŠAK PRIHODA POSLOVANJA (R.b. 1.-40.)	126.851	253.668	200,0
42.		MANJAK PRIHODA POSLOVANJA	0	0	-
43.	92221	Manjak prihoda poslovanja - preneseni	116.090	259.856	223,8
44.	PRIHODI I RASHODI OD NEFINANCIJSKE IMOVINE				
45.	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (R.b. 46.)	270.617	232.523	85,9
46.	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (R.b. 47.+50.)	270.617	232.523	85,9
47.	422	Postrojenja i oprema (R.b. 48.+49.)	162.676	210.882	129,6
48.	4221	Uredska oprema i namještaj	158.509	210.882	133,0

49.	4222	Komunikacijska oprema	4.167	0	0
50.	426	Nematerijalna proizvedena imovina (R.b. 51.)	107.941	21.641	20,0
51.	4262	Ulaganja u računalne programe	107.941	21.641	20,0
52.		MANJAK PRIHODA OD NEFINANCIJSKE IMOVINE (R.b. 45.)	270.617	232.523	85,9
53.		UKUPNI PRIHODI (R.b. 1.)	2.190.136	3.087.407	141,0
54.		UKUPNI RASHODI (R.b. 40.+45.)	2.333.902	3.066.262	131,4
55.		UKUPAN VIŠAK PRIHODA (R.b. 53.-54.)	0	21.145	-
56.		UKUPAN MANJAK PRIHODA (R.b. 54.-53.)	143.766	0	0
57.	9221x, 9222x	Višak prihoda - preneseni	0	0	-
58.	9221x, 9222x	Manjak prihoda - preneseni (R.b. 43.)	116.090	259.856	223,8
59.	PRIMICI I IZDACI				
60.		UKUPNI PRIHODI I PRIMICI (R.b. 53.)	2.190.136	3.087.407	141,0
61.		UKUPNI RASHODI I IZDACI (R.b. 54.)	2.333.902	3.066.262	131,4
62.		VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA (R.b. 60.-61.)	0	21.145	-
63.		MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA (R.b. 61.-60.)	143.766	0	0
64.	9222-9221	Manjak prihoda i primitaka - preneseni (R.b. 58.-57.)	116.090	259.856	223,8
65.		Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju (R.b. 63.+64.-62.)	259.856	238.711	91,9

5. STANJE SIGURNOSTI ŽELJEZNIČKOG PROMETA U RH

Stanje regulatornog okvira sigurnosti željezničkog prometa

Republika Hrvatska je 1. srpnja 2013. godine postala članica Europske unije. Člankom 145. stavkom 2. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/00, 124/00 – pročišćeni tekst, 28/01, 41/01 – pročišćeni tekst, 55/01 - ispravak, 76/10, 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – odluka Ustavnog suda broj: SuP-O-1/2014 od 14. siječnja 2014.), Republika Hrvatska kao država članica ima obvezu preuzimanja pravne stečevine Europske unije u nacionalno zakonodavstvo. Stoga je Hrvatski sabor na sjednici održanoj 28. lipnja 2013. godine donio Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava.

Navedenim zakonom Republika Hrvatska je prilagodila nacionalno zakonodavstvo europskom regulatornom okviru u području željezničkog zakonodavstva.

Regulatorni okvir Europske unije kojim se uređuje područje sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava jest:

- a) Direktiva 2004/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o sigurnosti željeznica Zajednice te izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 95/18/EZ o izdavanju dozvola za obavljanje usluga u željezničkom prijevozu i Direktive 2001/14/EZ o dodjeli željezničkog infrastrukturnog kapaciteta i ubiranju pristojbi za korištenje željezničke infrastrukture i dodjeli rješenja o sigurnosti (Direktiva o sigurnosti željeznice) (SL L 164, 30.4.2004.),

Direktiva 2008/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o izmjeni Direktive 2004/49/EZ o sigurnosti željeznica Zajednice (Direktiva o sigurnosti željeznice) (Tekst značajan za EGP) (SL L 345, 23.12.2008.),

Direktiva 2009/149/EZ Komisije od 27. studenoga 2009. o izmjeni Direktive 2004/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi sa zajedničkim sigurnosnim pokazateljima i zajedničkim metodama izračunavanja troškova nesreće (Tekst značajan za EGP) (SL L 313, 28.11.2009.);

- b) Direktiva 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o interoperabilnosti željezničkog sustava unutar Zajednice (preinačena) (Tekst značajan za EGP) (SL L 191, 18.7.2008.),
- Direktiva Komisije 2009/131/EZ od 16. listopada 2009. o izmjeni Priloga VII. Direktivi 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o interoperabilnosti željezničkog sustava unutar Zajednice (Tekst značajan za EGP) (SL L 273, 17.10.2009.),
- Direktiva Komisije 2011/18/EU od 1. ožujka 2011. o izmjeni priloga II., V. i VI. Direktivi 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o interoperabilnosti željezničkog sustava unutar Zajednice (Tekst značajan za EGP) (SL L 57, 2.3.2011.),
- Direktiva 2013/9/EU Komisije od 12. ožujka 2013. o izmjeni Priloga III. Direktivi 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o interoperabilnosti željezničkog sustava unutar Zajednice (Tekst značajan za EGP) (SL L 68, 12.3.2013.);
- c) Direktiva 2007/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o davanju ovlaštenja strojovođama koji upravljaju lokomotivama i vlakovima na željezničkom sustavu Zajednice (SL L 315, 3.12.2007.);
- d) Direktiva Vijeća 2005/47/EZ od 18. srpnja 2005. o Sporazumu između Zajednice europskih željeznica (CER) i Europske federacije radnika u prometu (ETF) o određenim pitanjima uvjeta rada mobilnih radnika u interoperabilnom prekograničnom prometu u željezničkom sektoru (SL L 195, 27.07.2005.).

Transpozicija pravne stečevine Europske unije kakve imaju druge države članice dovodi do učinkovitog funkcioniranja Republike Hrvatske u punopravnom članstvu Europske unije. Pri tome je potrebno i daljnje aktivno praćenje razvoja pravne stečevine Europske unije od strane nadležnih upravnih organizacija, kako bi se osigurala puna primjena svih usklađenih propisa i učinkovita provedba obveza koje proizlaze iz članstava.

Danom pristupanja Republike Hrvatske i stjecanjem punopravnog članstva, mijenja se i pravna snaga odluka i uredbi u nacionalnom zakonodavstvu. Uredbe su izravno primjenjive, imaju opću primjenu te su obvezujuće u cijelosti. Glede odluka Europske unije koje se upućuju državama članicama, potrebni je donijeti odgovarajući akt radi uspostave uvjeta u nacionalnom poretku za provedbu odluke. Dakle, država članica je obvezna stvoriti sve uvjete za njihovu primjenu.

U smislu željezničkog zakonodavstva Europske unije, a za čiju je provedbu Agencija nadležna, nisu ostvareni navedeni uvjeti temeljem kojih bi u punom smislu moglo doći do primjene propisa koji uređuju relevantna područja djelatnosti Agencije.

Niz podzakonskih akata kojima bi se propisali tehnički uvjeti te razradile odredbe Zakona još uvijek nije donesen. Bez konkretne razrade glavnih zakonskih odredbi iz područja sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava teško je osigurati zadovoljavajući stupanj sigurnosti, ali i transparentnosti i pravne sigurnosti željezničkog sektora.

Podzakonski propisi koje je potrebno donijeti temeljem Zakona obuhvaćaju sljedeća područja:

- način i postupak obavljanja tehničkog pregleda
- tehnički uvjeti kojima moraju udovoljavati vozila
- postupak dodjele oznaka vozila te način označavanja vozila koji nije utvrđen u TSI-ju za podsustav "odvijanje prometa i upravljanje prometom"
- uvjeti i način održavanja vozila
- uvjeti kojima mora udovoljavati subjekt nadležan za održavanje vozila koja nisu teretni vagoni i uvjeti kojima moraju udovoljavati radionice za održavanje vozila
- tehnički uvjeti za infrastrukturu odnosno infrastrukturne podsustave
- opći uvjeti za građenje u zaštitnom pružnom i infrastrukturnom pojasu

- tehnički uvjeti za industrijske kolosijeke
- načini i uvjeti za sigurno odvijanje željezničkog prometa i upravljanje željezničkim prometom, vođenje evidencije i podataka o vlakovima i ostalo
- uvjeti i način sastavljanja vlakova, pravila o pripremi i otpremi vlakova
- načini i uvjeti prijevoza izvanrednih pošiljaka
- vrste signala, signalne znakove i signalne oznake, njihov izgled, značenje, daljinu vrijednosti, mjesto ugradnje, postavljanja ili davanja i način uporabe
- uvjeti za određivanje zajedničkog mjesta i načina križanja željezničke pruge i druge prometnice te za otvaranje, premještanje, svođenje i zatvaranje željezničko-cestovnih prijelaza i pješačkih prijelaza preko pruge
- način osiguravanja sigurnosti na željezničko-cestovnim prijelazima i pješačkom prijelazu.

Zaključno, bez postojanja jasno razrađenih i definiranih podzakonskih propisa te propisa koji nisu u suprotnosti s europskim regulatornim okvirom u području željezničkog zakonodavstva Agencija je u velikoj mjeri onemogućena u izvršavanju zadaća iz svoje nadležnosti.

Izvješća o sigurnosti

Temeljem odredbe članka 26., stavka 1. Zakona upravitelji infrastrukture i željeznički prijevoznici su obvezni svake godine Agenciji dostaviti izvješće o stanju sigurnosti u željezničkom prometu za prethodnu kalendarsku godinu.

Nadalje, temeljem stavka 2. istog članka, Izvješće o sigurnosti mora sadržavati:

- podatke o ispunjavanju unutarnjih sigurnosnih ciljeva trgovačkog društva i rezultate planova sigurnosti;
- razvoj nacionalnih sigurnosnih pokazatelja i zajedničkih sigurnosnih pokazatelja utvrđenih u Prilogu 3. Zakona, u mjeri u kojoj se to odnosi na podnositelja izvješća;
- rezultate unutarnjeg nadzora sigurnosti;
- podatke o nedostacima i nepravilnostima u odvijanju željezničkog prometa i upravljanju željezničkom infrastrukturom koje mogu biti od značaja za Agenciju.

Izvješća o sigurnosti HŽ Infrastrukture d.o.o., HŽ Putničkog prijevoza d.o.o. i HŽ Carga d.o.o. za 2013. godinu izrađena su temeljem članka 26. Zakona, a u skladu su i sa u Zakon prenesenim odredbama Direktive 2004/49/EZ o sigurnosti željeznica Zajednice. Te odredbe prvenstveno se odnose na područja realizacije postavljenih sigurnosnih planova i ciljeva, stanje razvoja nacionalnih indikatora sigurnosti, unutarnji nadzor sigurnosti te na važna zapažanja o nedostacima i kvarovima.

Stanje sigurnosti u 2013. godini u usporedbi sa 2012. godinom, gledano kroz pregled nacionalnih sigurnosnih pokazatelja odnosno broja izvanrednih događaja, zadovoljavajuće je s obzirom da je broj ozbiljnih nesreća smanjen za dva izvanredna događaja, broj nesreća je povećan u odnosu na prošlu godinu za četiri nesreće, dok je broj incidenata povećan za 279 takvih događaja. Razlog ovakvog velikog povećanja je zbog promjene kategorizacije izvanrednih događaja (lomovi polubranika/branika i oštećenja infrastrukturnih podsustava do 30. lipnja 2013. evidentirani su kao štetni događaji, a od 1. srpnja 2013. evidentiraju se kao izvanredni događaji).

Zaključno, u 2013. godini u usporedbi sa četverogodišnjim prosjekom (2010. – 2013.) bilježi se poboljšanje većine sigurnosnih pokazatelja u željezničkom prometu, pri čemu je ukupan broj ozbiljnih nesreća u odnosu na 2012. godinu smanjen za 27,3 % , a nesreća za 17,2 %.

Upozoravajući pokazatelji odnose se na broj izvanrednih događaja koje su prvenstveno prouzročili željeznički radnici. Iako nije došlo do povećanja ukupnog broja takvih događaja u odnosu na prethodna razdoblja, taj broj je i dalje visok (40 događaja) te je nužno pojačati nadzor

nad radom tih radnika i posvetiti veću pozornost kvaliteti izvođenja redovitog poučavanja. Kontrolu rada izvršnih radnika, kao i kontrolu kvalitete izvođenja redovitog poučavanja bi trebala obavljati Agencija koja to 2013. nije bila u stanju raditi obzirom na nedostatak kadrova i zabranu zapošljavanja.

Najveći izazov za uspješno praćenje stanja sigurnosti predstavlja nepostojanje zajedničkih sigurnosnih ciljeva na državnoj razini. Bez donošenja nacionalnih sigurnosnih ciljeva prijevoznici kao i upravitelj infrastrukture nisu u mogućnosti jasno definirati zajedničke sigurnosne mjere, pratiti zajedničke sigurnosne indikatore i na temelju njihovog praćenja održavati i unaprjeđivati sigurnost.

Pregled najvažnijih sigurnosnih pokazatelja za razdoblje 2010. – 2013. godine

Godina	Putnički km (x10 ⁹)	Teretni tonski km (x10 ⁹)
2010.	1,742	2,618
2011.	1,486	2,438
2012.	1,103	2,332
2013.	0,858	2,391

Godina	Putnički vlakkm (x10 ⁶)	Teretni vlakkm (x10 ⁶)	Ostali vlakkm (x10 ⁶)	Ukupno vlakkm (x10 ⁶)
2010.	16,9	5,3	1,9	24,1
2011.	18,3	5,3	2,0	25,6
2012.	18,2	5,9	1,6	25,7
2013.	16,7	5,2	0,6	22,5

Godina	Ozbiljne nesreće	Teže ozlijeđeni	Samoubojstva	Usmrćeni
2010.	45	23	19	27
2011.	39	20	28	26
2012.	42	36	24	14
2013.	33	26	15	18

Kao što je iz treće tablice vidljivo, u 2013. bilo je 18 usmrćenih osoba u željezničkom prometu od čega je 11 osoba usmrćeno na željezničko-cestovnim prijelazima. Uzimajući u obzir izvanredne događaje koji pripadaju skupini nesreća i ozbiljnih nesreća, treba naglasiti da se velik broj takvih događaja dogodio na željezničko-cestovnim prijelazima osiguranim signalno-sigurnosnim uređajima što i dalje upućuje na veliku nedisciplinu ponajprije vozača cestovnih vozila. Svako ponašanje sudionika u cestovnom prometu prilikom prelaska željezničke pruge kada to nije dopušteno, pogotovo na prijelazima osiguranim signalno-sigurnosnim uređajima, trebalo bi tretirati kao ugrožavanje sigurnosti željezničkog prometa jer se takav događaj dogodio na dijelu ceste za koji je nadležan upravitelj željezničke infrastrukture. Povećanje udjela željezničko-cestovnih prijelaza na željezničkoj mreži RH osiguranih odgovarajućim signalno-sigurnosnim uređajima samo po sebi pridonosi povećanju sigurnosti željezničkog ali i cestovnog prometa, no neodgovorno ponašanje sudionika u cestovnom prometu na mjestu prijelaza ceste preko željezničke pruge trebalo bi spriječiti ne samo tehničkim mjerama. Koliko je ozbiljan ovaj problem govori i činjenica da je prema navedenom godišnjem izvješću HŽ Infrastrukture u 2012. godini zabilježeno 518 lomova polubranika što se može smatrati ugrožavanjem sigurnosti željezničkog prometa.

Prema godišnjem izvješću o sigurnosti HŽ Infrastrukture d.o.o. za 2013. godinu, na području željezničke mreže kojom upravlja bilo je ukupno 1521 željezničko-cestovnih i pješačkih prijelaza. Od toga njih 552 odnosno 36,3 % ima određeni oblik tehničke zaštite tj. pripadaju skupini aktivnih željezničko-cestovnih prijelaza dok preostali broj od 969 odnosno 63,7 % prijelaza nema bilo kakvu tehničku zaštitu odnosno bilo kakav zakonom propisani način tehničkog osiguranja (uređaj) te pripadaju skupini pasivnih prijelaza.

Postotak prijelaza osiguranih određenom vrstom uređaja valja u što kraćem razdoblju povećati, što zahtijeva ne maleni iznos financijskih ulaganja. Cijena osiguranja jednog željezničko-cestovnog prijelaza propisanim tehničkim sredstvima (uređajem) iznosi oko 1.000.000,00 kuna. Ipak, ponovno valja naglasiti da samo ulaganje u tehnička rješenja osiguranja prijelaza bez značajnog povećanja discipline sudionika u cestovnom prometu (prvenstveno vozača cestovnih vozila) neće postići one sigurnosne pokazatelje koje se ulaganjem u željezničku infrastrukturu, odnosno osiguranje prometa na prijelazima želi postići.

6. PREGLED AKTIVNOSTI AGENCIJE

Upravno vijeće Agencije u 2013. godini održalo je 6 sjednica na kojima je raspravljalo o pitanjima važnim za obavljanje poslova iz djelokruga Agencije te donosilo opće i posebne akte sukladno propisanoj nadležnosti.

Upravno vijeće donijelo je sljedeće akte:

- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem ustroju, sistematizaciji i načinu rada Agencije (18. ožujak 2013.)
- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o plaćama i materijalnim pravima radnika (18. ožujak 2013.)
- Odluku o prijenosu ovlasti za donošenje rješenja o upravnim stvarima u poslovima iz djelatnosti Agencije (25. travanj 2013.)
- Izmjene i dopune financijskog plana Agencije za 2013. (24. listopad 2013.)
- Financijski plan Agencije za 2014. i projekcije za 2015. i 2016., sukladno dodijeljenom limitu (24. listopad 2013.)
- Odluku o usvajanju Prijedloga statuta Agencije (24. listopad 2013.).

Upravno vijeće raspravljalo je o temama važnim za rad Agencije, kako slijedi:

- rad na nacrtu prijedloga Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava, izvješće (18. ožujak 2013.)
- IV. željeznički paket, informacija (25. travanj 2013.)
- aktivnosti Agencije u vezi s primjenom Zakona i priprema općih akata Agencije sukladno novom Zakonu (8. srpanj 2013.)
- aktivnosti tijela Europske agencije za željeznice, izvješće (8. srpanj 2013.)
- rad Agencije u razdoblju srpanj – rujan 2013., izvješće (23. rujan 2013.)
- aktivnosti radnih grupa Europske agencije za željeznice, izvješće (24. listopad 2013.)
- Prijedlog statuta Agencije, izvješće o mišljenjima nadležnih središnjih tijela državne uprave (19. prosinac 2013.).

Postupanje i rješavanje u upravnim stvarima temeljem javnih ovlasti

Agencija je u 2013. godini postupala i rješavala u upravnim stvarima temeljem javnih ovlasti te je donijela 25 rješenja (potvrda, odobrenja, ovlaštenja) iz područja svoje nadležnosti primjenjujući odredbe propisa kojima se uređuje upravni postupak.

Na temelju članka 28., stavka 4. Zakona ravnatelj Agencije uz suglasnost ministra pomorstva, prometa i infrastrukture donio je Odluku o uvjetima za izdavanje posebnog dijela potvrde o sigurnosti (Dio B). Ova je odluka objavljena u ‘Narodnim novinama’, broj 127 od 18. listopada 2013. čime su stvoreni uvjeti da se sukladno novom zakonu mogu uzeti u postupak rješavanja zahtjevi za izdavanjem dopuštenja za rad stranim željezničkim prijevoznicima u Republici Hrvatskoj.

Od karakterističnih upravnih predmeta iz djelatnosti Agencije u 2013. valja napomenuti okončan postupak ovlašćivanja centra za osposobljavanje strojovođa, donošenje rješenja za tijelo nadležno za održavanje teretnih vagona, kao i otvaranje postupaka za izdavanjem dopuštenja za obavljanje usluga teretnog željezničkog prijevoza za tri nova operatera.

Poslovi koje su obavljali zaposlenici Agencije

Pored rješavanja u upravnim stvarima temeljem javnih ovlasti, zaposlenici Agencije i u 2013. bili su uključeni u rad različitih povjerenstava koja osniva Ministarstvo vezano uz pravne i tehničke poslove iz područja sigurnosti željezničkog sustava. Kako u radu tih povjerenstava sudjeluju i stručne osobe izvan Ministarstva i Agencije očito je da će ovako stečena iskustva značajno utjecati na kvalitetu i učinkovitost rada Agencije iz propisanog djelokruga rada.

Agencija je tokom 2013. godine pratila, promicala i provodila regulatorni okvir sigurnosti uključujući i nacionalna sigurnosna pravila, sudjelovala u izradi nacrtu prijedloga zakonskih i podzakonskih propisa potrebnih za obavljanje sigurnog tijeka željezničkog prometa iz nadležnosti Ministarstva te surađivala s drugim tijelima za sigurnost Europske unije radi usklađivanja sigurnosnih metoda s metodama drugih članica Europske unije.

Zaposlenici Agencije pružaju stručnu pomoć tijelima Agencije te izrađuju nacрте prijedloga općih i pojedinačnih akata, vode brigu o objavi općih akata, pripremaju stručne podloge i izrađuju nacрте prijedloga propisanih izvješća i analiza, pripremaju i izrađuju očitovanja s primjedbama, prijedlozima i mišljenjima na nacрте prijedloga zakona i drugih propisa iz nadležnosti drugih tijela državne uprave koji se odnose na rad Agencije. Osim toga, zaposlenici Agencije sudjeluju u pripremanju materijala za sjednice Upravnog vijeća, ako im je to povjereno, a po pozivu, sukladno Poslovniku o radu Upravnog vijeća Agencije, sudjeluju i u radu sjednice Upravnog vijeća Agencije bez prava glasa te obavljaju ostale poslove prema nalogu nadređenih.

7. SURADNJA AGENCIJE S DRUGIM TIJELIMA

Na međunarodnoj razini Agencija, kao nacionalno tijelo nadležno za sigurnost u smislu europskog željezničkog zakonodavstva, surađuje s Europskom agencijom za željeznice (u daljnjem tekstu: ERA) te tijelima nadležnim za sigurnost drugih država članica. ERA koordinira aktivnu razmjenu mišljenja i iskustava tijela nadležnih za sigurnost zemalja članica Europske unije. U sklopu projekata Europske komisije i ERA-e, zaposlenici Agencije sudjelovali su na sljedećim skupovima:

- u veljači, svibnju, rujnu i prosincu 2013. godine predstavnici Agencije sudjelovali su na redovnim sastancima mreže tijela nadležnih za sigurnost (NSA mreža). Predstavnici

nacionalnih tijela imaju na sastancima NSA mreže mogućnost upoznavanja i razmjene iskustava s ciljem ujednačavanja načina rada te unaprjeđenja sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava Europske unije;

- u ožujku, lipnju, listopadu i prosincu 2013. predstavnicima Agencije sudjelovala je na redovnim sastancima Odbora Europske komisije za interoperabilnost i sigurnost željeznice (RISC-*Rail Interoperability and Safety Committee*);

Zaposlenici Agencije su u 2013. aktivno pratili i održavali poslovne odnose s tijelima nadležnim za sigurnost i izvan projekta Europske komisije i ERA-e. Naročito:

- u lipnju i prosincu 2013. godine predstavnici Agencije sudjelovali su na redovitim sjednicama Međunarodne udruge željezničkih inspektorata (*ILGGRI-International liaison group of government railway inspectorates*) gdje se raspravljalo o ovlašćivanju subjekata nadležnih za održavanje teretnih vagona te o prijedlogu Europske komisije o izmjenama željezničkog zakonodavstva Europske unije (IV. željeznički paket).

8. JAVNOST RADA AGENCIJE

Javnost rada Agencije, prema Zakonu, Statutu i općim aktima Agencije, osigurava se dostupnošću informacija o radu i poslovanju sredstvima javnog priopćavanja, objavom na internet stranici Agencije, otvorenim sjednicama Upravnog vijeća Agencije za javnost, dostavljanjem propisanih izvješća Vladi i ERA-i te provedbom odredaba Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, br. 25/13).

Sukladno navedenim propisima, Agencija je obvezna svake kalendarske godine podnositi Vladi godišnje izvješće o svom radu u prethodnoj godini uključujući i financijsko izvješće, a druga izvješća kada to zatraži Vlada ili ministar nadležan za željeznički promet ili kada to ocjeni potrebnim Upravno vijeće. Pored toga, Agencija je obvezna svake kalendarske godine podnositi ERA-i izvješće o svojim aktivnostima u prethodnoj godini, a koje obuhvaća informacije određene Zakonom.

Agencija, kao pravna osoba s javnim ovlastima, obvezna je postupati sukladno odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama. U novom Zakonu koji je stupio na snagu 8. ožujka 2013. jedna od ključnih novosti je promjena institucije koja osigurava pravnu zaštitu prava na pristup informacijama, a to je Povjerenik za informiranje. Imenovanjem Povjerenice za informiranje, 25. listopada 2013., prestala je nadležnost Agencije za zaštitu osobnih podataka u provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama. Agencija je Povjerenici dostavila podatke o imenovanom službeniku za informiranje te u propisanom roku neovisnom tijelu za zaštitu prava na pristup informacijama dostavila Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2013. godinu.

Budući da Agencija u izvještajnom razdoblju nije imala adekvatne administrativne kapacitete, poslove iz svoje nadležnosti obavljala je u skladu s tako zadanim uvjetima. S ciljem što veće otvorenosti i javnosti djelovanja tijekom 2013. godine Agencija je nastavila objavljivati na vlastitoj internet stranici sve važne informacije (osnovni podaci, ustrojstvo, nadležnost, odluke, propisi, izvješća, upute, natječaji, najčešće tražene informacije, podaci za kontakt i sl.). Financijski plan Agencije, kao proračunskog korisnika, sastavni je dio financijskog plana Ministarstva te su ove informacije dostupne javnosti putem internetskih stranica Ministarstva.

U svrhu cjelovitog ostvarivanja načela javnosti rada i kvalitetnije provedbe obveza propisanih navedenim Zakonom, Agencija će tijekom sljedećeg razdoblja nastojati osigurati dodatno informatičko osposobljavanje zaposlenika te omogućiti sudjelovanje službenika za informiranje na radionicama koje će organizirati Povjerenica za informiranje.

9. ZAKLJUČAK

Agencija za sigurnost željezničkog prometa u Republici Hrvatskoj je tijelo nadležno za sigurnost u smislu europskog željezničkog zakonodavstva. Donošenjem Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava iz nadležnosti Agencije brisani su poslovi vezani uz stručno osposobljavanje željezničkog izvršnog osoblja, ali zbog činjenice da još nisu dobivena sva potrebna mišljenja na predloženi tekst novog statuta Agencije (nedostaje mišljenje nadležnog ministarstva), i dalje ostaje na snazi postojeći pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Agencije ali se Uprava za obrazovanje i stručne ispite nije i ne planira popunjavati. Zapravo, ova Uprava, temeljem zakonskih odredbi o djelokrugu rada Agencije, nakon donošenja novog statuta, biti će brisana iz ustroja Agencije. Osnovni uzrok neizjašnjavanja o nacrtu prijedloga novog statuta Agencije je izostanak pravilnika o samofinanciranju djelatnosti Agencije (rok za njegovo donošenje je bio kraj 2013.) što blokira bilo kakve daljnje aktivnosti. Donošenje novog statuta usklađenog s odredbama Zakona osnovni je preduvjet za izradu ostalih općih akata Agencije koje donosi Upravno vijeće.

Nedovoljan broj zaposlenih u Agenciji (zapravo za neke djelatnosti Agencija uopće nema potreban stručni kadar) mogao bi u pojedinim slučajevima kod izdavanja rješenja o dopuštanju početka rada pojedinih infrastrukturnih podsustava uzrokovati velike probleme zbog koji se određeni infrastrukturni podsustavi ne bi mogli koristiti, a u pravilu se financiraju iz EU fondova.

Posebno treba naglasiti da se kod izgradnje ili modernizacije infrastrukturnih objekata često prepliću djelatnosti dva ministarstva, odnosno pripadajući zakoni koji reguliraju izgradnju objekata i zakoni koji uređuju željeznički sustav (prvenstveno sigurnost željezničkog sustava). Sukladno EU regulativi za puštanje infrastrukturnih objekata nadležno je isključivo nacionalno tijelo nadležno za sigurnost (Agencija), pa je primjenu odredaba zakonodavstva koje uređuje gradnju objekata u ovom slučaju potrebno drugačije urediti.

U 2013. godini, a nastavno i dalje, velikih poteškoća je bilo i kod uvođenja u rad novih željezničkih prijevoznika koji imaju vlastita vučna vozila (lokomotive). Izostanak potrebnih pravilnika odnosno tehničkih uvjeta sukladnih novom Zakonu jako otežava cjelokupni postupak, na potrebna pojašnjenja zakonskih odredaba čeka se dugo ili se Agenciji uopće ne dostavljaju, pa se zaposlenici Agencije moraju na razne načine snalaziti kako bi određeni upravni predmet okončali, imajući pri tom u vidu da je sigurnost na prvome mjestu.

Ovi problemi u radu Agencije došli su do izražaja u drugoj polovini 2013. odnosno kod početka rješavanja upravnih predmeta kojima se dopušta početak obavljanja teretnog prijevoza novim operaterima (najčešće stranim prijevoznicima).

Na kraju valja naglasiti da će Agencija, i u 2014. godini, nastaviti pratiti, promicati i provoditi razvoj regulatornog okvira sigurnosti. Naime, trajno unaprjeđivanje hrvatskog željezničkog sektora za izazove otvorenog tržišta Europske unije i dalje ostaje od neizmjerne važnosti. Stoga je neophodno da hrvatski željeznički sektor što prije prihvati europski, proaktivni pristup sigurnosti.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 150/2011 i 119/2014), a u vezi sa člankom 17. stavkom 1. Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava (Narodne novine, broj 82/2013), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 8. siječnja 2015. godine donijela

ZAKLJUČAK

Prihvaća se Izvješće o radu Agencije za sigurnost željezničkog prometa za 2013. godinu, u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavila Agencija za sigurnost željezničkog prometa aktom, klase: 023-01/14-03/1, urbroja: 387-02-14-20, od 19. prosinca 2014. godine.

Klasa: 022-03/14-07/506
Urbroj: 50301-05/18-15-2

Zagreb, 8. siječnja 2015.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović